PHÂN TÍCH CÁC HỆ SỐ TÀI CHÍNH

Nội dung

- 1. Các hệ số cơ cấu vốn
- 2. Các hệ số khả năng thanh toán ngắn hạn
- 3. Hệ số khả năng thanh toán lãi vay
- 4. Các hệ số khả năng sinh lời
- 5. Các chỉ tiêu thị trường

4 CÂU HỞI LỚN

- 1. Doanh nghiệp tự chủ hay phụ thuộc về vốn?
- 2. Khả năng thanh toán của DN như thế nào?
- 3. <u>Hiệu quả lợi nhuận của DN cao hay thấp?</u>
- 4. Lợi ích của cổ đông ra sao?

CÂU HỎI 1: TÍNH TỰ CHỦ TC

 Hệ số tài trợ: phản ánh khả năng tự đảm bảo và mức đô đôc lập tài chính của DN.

H_tài trợ = VCSH / Tổng NV

- >> Càng cao càng tốt, <= 1. Tuy nhiên, không phải là CAO BẰNG MỌI GIÁ (ví dụ về công ty A và B)
- Hệ số Tự tài trợ: phản ánh mức độ tự chủ về việc trang bị TSCĐ.

H_tự tài trợ = VCSH / TSDH

>> Càng cao càng tốt (>=< 1). Nếu >1 thì phần còn thừa của VCSH là VLĐTX. Tuy nhiên, chỉ số này kém quan trọng hơn so với chỉ số TÀI TRỢ.

CÂU HỎI 1: TÍNH TỰ CHỦ TC

Hệ số nợ trên tổng tài sản:

H_nợ/TS = Tổng NỢ PHẢI TRẢ / Tổng TS

Nhìn chung, chỉ số này càng gần 1 thì DN càng thiếu tự chủ tài chính. Tuy nhiên, không hoàn toàn THẤP thì TỐT mà phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác nhau. Trong trường hợp DN đang làm ăn có lãi và tăng trưởng ổn định thì hệ số này không quá quan trọng. Thậm chí, một số DN cố gắng tận dụng khả năng tín dụng (vay vốn) để kích thích lợi nhuận và từ đó làm cho chỉ số ROE tăng cao, tao điều kiên thuận lợi hơn trong việc thu hút các nhà đầu tư (ví dụ về 2 công ty cùng quy mô, cùng lợi nhuận nhưng khác nhau về VCSH...)

- Mặt khác, tỷ lệ Nợ trên tống tài sản còn phụ thuộc vào đặc thù ngành nghề kinh doanh của mỗi DN. Những DN có lượng TSCĐ lớn thì nhiều khả năng tỷ lệ Nợ cao hơn 50% tổng TS. Những DN kinh doanh dịch vụ đặc thù (các công ty giáo dục, công nghệ tri thức, phần mềm...) lại ít sử dụng các khoản nơ.
- Nhìn chung, các công ty có xu hướng Nợ 40% và VCSH 60%.

CÂU HỎI 1: TÍNH TỰ CHỦ TC

• Hệ số khả năng thanh toán lãi vay:

H_tt lãi vay = (LNTT+Lãi vay)/Lãi vay

Đương nhiên, chỉ số này càng cao càng tốt, nó cho chúng ta hiểu rằng, mặc dù DN có phụ thuộc tài chính vào vốn vay khi H_tổng TS cao nhưng khả năng thanh toán lãi vay của DN rất tốt nên mức độ phụ thuộc tài chính không đáng kể. Chỉ số này chỉ đặc biệt nghiêm trọng khi <0 (LNTT âm). Lúc này, kể cả H_tổng TS thấp nhưng DN không đủ khả năng thanh toán lãi vay nên mức độ phụ thuộc tài chính rất cao, có nhiều rủi ro phá sản.

CÂU HỔI 2: KHẢ NĂNG T.TOÁN

Hệ số thanh toán tức thời:

H_tt tức thời = Tiền/(Nợ đến hạn+quá hạn)

Nợ đến hạn gồm (Ngắn, trung, dài hạn) đã đến hạn phải trả và (Ngắn, trung, dài hạn) đã quá hạn trả.

Hệ số này càng cao càng tốt. Tuy nhiên, các DN không quá coi trọng chỉ số này, thông thường, chỉ số này = 1 là chấp nhận được. Bởi lẽ, nếu chỉ số này luôn cao (cao và kéo dài) thì tiền nhàn rỗi nhiều sẽ khiến hiệu quả SDV của DN bị ảnh hưởng

CÂU HỞI 2: KHẢ NĂNG TTOÁN

- Hệ số thanh toán nhanh:
- H_tt nhanh = (Vốn bằng tiền+KPT)/Nợ ngắn hạn Vốn bằng tiền+KPT = TSLĐ - Hàng tồn kho
- Hệ số này cao thể hiện khả năng thanh toán tốt của DN. Tuy nhiên, không phải cao bằng mọi giá. Tức là, Vốn bằng tiền và KPT quá lớn (đều bị tồn đọng vốn) làm cho hiệu quả SDV thấp. Trên thực tế, chỉ số này <
- 0.75 là thấp, > 2 là quá cao và phổ biến trong khoảng (0.75-2)

CÂU HỎI 2: KHẢ NĂNG TTOÁN

Hệ số thanh toán ngắn hạn:

H_tt ngắn hạn =TSLĐ/Nợ ngắn hạn

Hệ số này cao thể hiện khả năng thanh toán tốt của DN. Tuy nhiên, chỉ số này thấp cũng chưa hoàn toàn đáng lo ngại. Thực tế, dù TSLĐ có thể rất lớn (tức là chỉ số này cao) nhưng khả năng chuyển thành tiền mới là yếu tố quyết định. Các nhà phân tích dùng thêm 1 chỉ tiêu mới.

Hệ số chuyển đổi thành tiền:

H_chuyển thành tiền = Tiền/TSLĐ

Chỉ tiêu này càng cao càng tốt, điều đó thể hiện TSLĐ rất dễ chuyển thành tiền

CÂU HỎI 2: KHẢ NĂNG TTOÁN

- Số vòng quay khoản phải thu
- Số vòng quay KPT = Doanh thu thuần/KPT bình quân
- Số vòng quay hàng tồn kho
- Số vòng quay HTK = giá vốn hàng bán/HTK bình quân
- Số vòng quay TSLĐ
- Số vòng quay TSLĐ = Doanh thu thuần/TSLĐ
- Về cơ bản, các chỉ số này chỉ mang tính chất hỗ trợ trong việc phân tích khả năng thanh toán của DN. Nhóm 3 chỉ số này cho thấy tốc độ chuyển đổi thành tiền của TSLĐ.
- Nếu 3 chỉ tiêu này cao, khả năng thanh toán của DN tốt và ngược lại. Dùng chỉ số TB ngành để xác định mức độ CAO-THẤP của các chỉ số này.

ĐÁNH GIÁ KHÁI QUÁT KHẢ NĂNG THANH TOÁN

Hệ số khả năng thanh toán chung (tổng quát) Khả năng thanh toán

Nhu cầu thanh toán

Hệ số khả năng thanh toán chung (tổng quát) Tổng Tài sản

Tổng Nợ phải trả

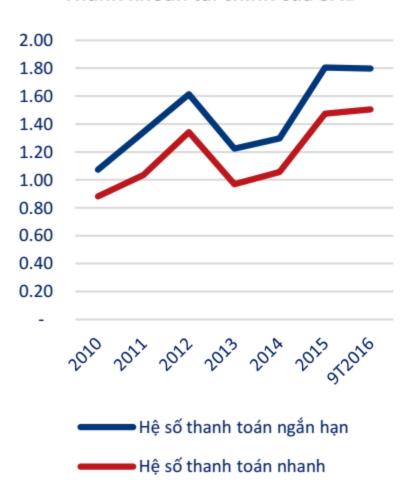

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN NGẮN HẠN

Hệ số khả năng thanh toán nhanh

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN NGẮN HẠN

Tiền và tương đương tiền (tỉ đồng)

Phải thu ngắn hạn (tỉ đồng)

Tài sản ngắn hạn khác (tỉ đồng)

Hệ số khả năng thanh toán nợ ngắn hạn

Hệ số khả năng thanh toán nhanh

Hệ số khả năng thanh toán tức thời

Hàng tồn kho (tỉ đồng)

Nợ ngắn hạn (tỉ đồng)

Khả năng thanh toán ngắn hạn của

Thế giới Di động	Dan ngan nan cua		
15	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Tài sản ngắn hạn (tỉ đồng)	12.288	6.176	2.83

997

1.411

9.371

510

11.013

344

636

4.933

264

4.782

2.838

213

302

2.195

128

1.923

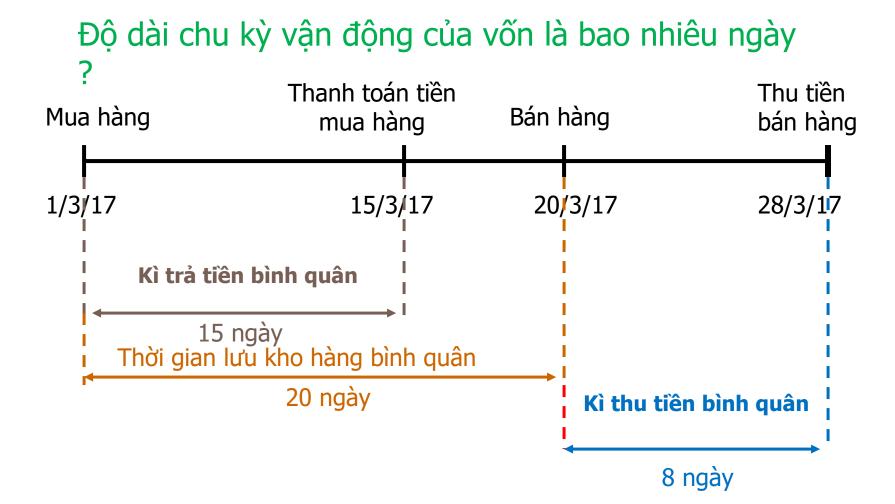
PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN NGẮN HẠN

Tài sản ngắn hạn Hệ số khả năng thanh toán nợ ngắn hạn Nợ ngắn hạn Tiền +Đầu tư ngắn hạn + Phải Hệ số khả năng thanh thu khách hàng toán nhanh Nợ ngắn hạn Tiền và tương đương tiền Hệ số khả năng thanh toán tức thời Ng ngắn hạn Lưu chuyển tiền thuần từ HĐKD Hê số dòng tiền/nợ ngắn hạn Nợ ngắn hạn bình quân Lưu chuyển tiền thuần từ HĐKD Hệ số dòng tiền/nợ vay đến hạn trả Nợ vay đến han trả cuối kì

Khả năng thanh toán của thế giới di động

	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Tài sản ngắn hạn	12.288	6.176	2.838
Tiền	997	344	213
Phải thu ngắn hạn	1.411	636	302
Hàng tồn kho	9.371	4.933	2.195
Tài sản ngắn hạn khác	510	264	128
Nợ ngắn hạn	11.013	4.782	1.923
Hệ số khả năng thanh toán nợ ngắn hạn			
Hệ số khả năng thanh toán nhanh			
Hệ số khả năng thanh toán tức thời			
Lưu chuyển tiền thuần từ HĐKD	(586)	(641)	100
Vay đến hạn trả đầu kỳ	4.789	2.053	619
Hệ số dòng tiền/nợ NH			
Hệ số dòng tiền/nợ vay đến hạn trả			

Tác động của độ dài chu kì vận động của vốn

- Tác động của độ dài chu kì vận động của vốn
- Độ dài của chu kỳ vận động của vốn
 - Là khoảng thời gian từ lúc thanh toán tiền hàng cho người bán tới lúc thu được tiền ở người mua.

```
Độ dài chu Thời gian lưu kho Kì thu tiền Kì trả tiền kỳ vận động = hàng bình quân + bình quân bình quân của vốn
```

- Cần ngắn hay dài ?

Tác động của độ dài chu kì vận động của vốn

Số ngày 1 vòng quay hàng tồn kho (155, 156, 157)
$$= \frac{\text{số dư HTK bình quân x 365}}{\text{Giá vốn hàng bán}}$$
Số ngày 1 vòng quay NVL (151, 152)
$$= \frac{\text{số dư NVL bình quân x 365}}{\text{Tổng giá trị NVL mua}}$$

Số ngày của 1 vòng quay sản phẩm dở = Số dư sản phẩm x mức độ hoàn dở dảng bình quân thành bình quân X 365 ngày Tổng Giá vốn hàng bán

Tác động của độ dài chu kì vận động của vốn

Quản lý hàng tồn kho của Thế giới di động

- Giá vốn hàng bán năm 2016 là 37.399 tỉ đồng; năm 2015 là 21.330 tỉ đồng
- □ Thời gian hàng lưu kho năm 2016 là...... ngày
- □ Thời gian hàng lưu kho năm 2015 là ngày

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN DÀI HẠN

Sự khác biệt giữa nợ ngắn hạn và nợ dài hạn ?

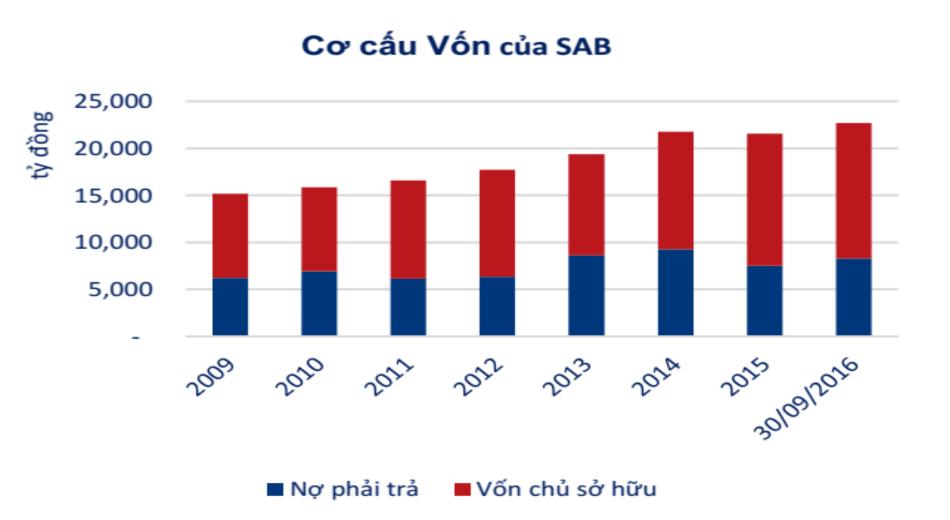
Ηệ

Ηệ

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN DÀI HẠN

Hệ số khả năng	_	Lợi nhuận trước thuế và lãi vay (EBIT)	
chi trả lãi vay	_	Chi phí lãi vay	
Hệ số nợ so với	_	Nợ phải trả	
tài sản	Tổng tài sản		
Hệ số giữa nợ phải trả so với = vốn chủ sở hữu	_	Nợ phải trả	
	Vốn chủ sở hữu		
Hệ số khả năng thanh	_	Tài sản dài hạn	
toán nợ dài hạn	Nợ dài hạn		
Hệ số giữa nợ phải trả so với giá trị thuần	_	Nợ phải trả	
của tài sản hữu hình		VCSH – TS vô hình	

PHÂN TÍCH KHẢ NĂNG THANH TOÁN DÀI HẠN

Khả năng thanh toán dài hạn của Thế giới Di động

26			
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Tổng tài sản	14.854	7.266	3.407
Tổng nợ phải trả	11.013	4.782	1.923
Tổng vốn chủ sở hữu	3.841	2.484	1.484
Tổng tài sản dài hạn	2.566	1.089	570
Tổng nợ dài hạn	0	0	0
Tổng tài sản vô hình	27	22	23
Quyền sử dụng đất	26	21	21
Phần mềm máy tính	1	1	2
	2016	2015	
Lợi nhuận trước thuế	2.006	1.386	
Chi phí lãi vay	120	39	
	2016	2015	
Hệ số nợ so với tài sản cu <mark>ối năm</mark>			
Hệ số nợ so với VCSH cuố <mark>i năm</mark>			
Hệ số giữa nợ phải trả so với giá			
trị thuần của TSHH cuối năm			
Hệ số khả năng chi trả lãi vay			

CÂU HỞI 3: HIỆU QUẢ LỢI NHUẬN

- Chỉ số ROI (Return on Invested) ROI =
 EBIT/Tổng TS bình quân
- Trong đó: EBIT: Earning before interest and tax (lợi nhuận trước thuế và lãi vay). Có thể tính EBIT = LNTT + Lãi vay
- Ý nghĩa: Một đồng vốn đầu tư mang lại bao nhiêu lợi nhuận cho DN (chưa tính đến thuế và lãi vay)
- Sử dụng: Dùng chỉ số này so sánh với tỷ suất sinh lời kỳ vọng tổng thể (Kr) và chỉ số trung bình ngành

HIỆU QUẢ LỢI NHUẬN

- Chỉ số ROA (Return on Assets) ROA = LNST/Tổng TS bình quân
- Ý nghĩa: Bình quân, doanh nghiệp kiếm được bao nhiêu lợi nhuận sau thuế trên mỗi đồng vốn đầu tư vào tổng tài sản
- ROA < ROI (Xem công thức)
- Sử dụng: Dùng chỉ số này so sánh với lãi suất tiền gửi trung bình và chỉ số trung

HIỆU QUẢ LỢI NHUẬN

Chỉ số ROE (Return on Equity)

ROE = LNST/Tổng VCSH bình quân

Ý nghĩa: Bình quân, các cổ đông, nhà đầu tư khác (liên doanh, liên kết) thu được bao nhiêu lợi nhuận trên mỗi đồng vốn đầu tư vào doanh nghiệp

ROE > ROA (Xem công thức)

Sử dụng: Dùng chỉ số này so sánh với tỷ suất sinh lời kỳ vọng tổng thể và chỉ số trung bình ngành. Hiện tại, ROE có thể so sánh với mức 15%.

MỘT VÀI CHỈ TIÊU PHỤ

- Hệ số sinh lời doanh thu
- $H_{LN/DT} = LNST/Doanh thu thuần$
- Ý nghĩa: Bình quân, một đồng doanh thu thuần tạo ra bao nhiều lợi nhuận sau thuế
- Sử dụng: Chỉ số này cao chứng tỏ doanh nghiệp sử dụng hiệu quả các khoản mục chi phí. Giá vốn, chi phí bán hàng, chi phí quản lý, chi phí lãi vay...có hiệu quả cao. Ngược lại, nếu chỉ số này thấp, doanh nghiệp đang gặp vấn đề trong quản lý HĐ SXKD

MỘT VÀI CHỈ TIÊU PHỤ

- Tỷ suất lợi nhuận trên TSLĐ và TSCĐ
 H_{LN/TSLĐ} = LNST/TSLĐ bình quân H_{LN/TSCĐ}
 = LNST/TSCĐ bình quân
- Ý nghĩa: Bình quân, tài sản lưu động (hoặc TSCĐ) của doanh nghiệp tạo ra bao nhiều lợi nhuận.
- Sử dụng: dùng chỉ số này so sánh với lãi suất tiền vay ngắn hạn (dài hạn) và chỉ số trung bình ngành.

CÂU HỎI 4: LỢI ÍCH CỔ ĐÔNG

- Thu nhập cổ phần EPS (earning per share) EPS = LNST/Số lượng CP thường
- Ý nghĩa: Mỗi cổ phiếu đang lưu hành có thể nhận được bao nhiêu lợi nhuận. Chỉ số này cao thì nhà đầu tư nhiều khả năng nhận được cổ tức cao. Lý do: phụ thuộc vào quyết định chi trả cổ tức của HĐQT
- Sử dụng: Dùng chỉ số này so sánh với chỉ số tương ứng của đối thủ cạnh tranh và TB ngành

CÂU HỎI 4: LỢI ÍCH CỔ ĐÔNG

- Cổ tức cổ phần DPS (Devident per share)
 DPS=Lợi nhuận đem chia/Số lượng CP thường
- Ý nghĩa: mỗi một cổ phiếu phổ thông thực tế được chia bao nhiêu lợi nhuận hàng năm
- Sử dụng: Là cơ sở để tính toán giá trị cổ phiếu thực tế trên thị trường đối với các nhà đầu tư
- Tỷ lệ trả cổ tức
- Tỷ lệ trả cổ tức = LN đem chia/LNST
- Ý nghĩa: Hàng năm, DN sử dụng bao nhiêu phần trăm LNST để chia cổ tức cho các cổ đông.
- Sử dụng: Các nhà đầu tư dài hạn thích chỉ số này cao, trong khi nếu chỉ số này thấp thì giá trị thực của cổ phiếu tăng lên.

CÂU HỎI 4: LỢI ÍCH CỔ ĐÔNG

- Chỉ số P/E (Price on Earning)
- P/E = giá thị trường của cổ phiếu/thu nhập cổ phiếu
- Ý nghĩa: để có được 1 đồng thu nhập, nhà đầu tư cần bỏ ra bao nhiêu đồng vốn đầu tư
- Sử dụng: Chỉ số này quá cao là dấu hiệu bất thường của thị trường chứng khoán khi định giá cổ phiếu quá cao so với thực tế. Chỉ số này thấp thì hấp dẫn nhà đầu tư nhưng bất lợi cho doanh nghiệp khi giá trị cổ phiếu có thể bị định giá quá thấp

LỢI ÍCH CỔ ĐÔNG

Chỉ số tham khảo

Hệ số nguy cơ phá sản Z_{score}

 $Z_{\text{score}} = 1.2H_1 + 1.4H_2 + 3.3H_3 + 0.6H_4 + 1.0H_5$

Với:

H₁: VLĐTX/Tổng tài sản

H₂: LN chưa PP/Tổng tài sản H₃: ROI

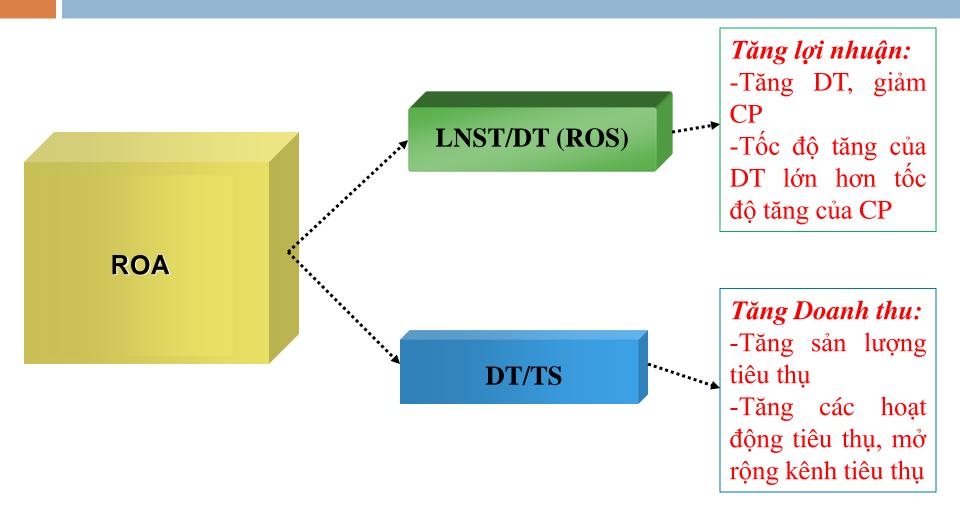
H₄: Tổng giá trị thị trường CP/Tổng nợ

H₅: Vòng quay tổng TS (Doanh thu

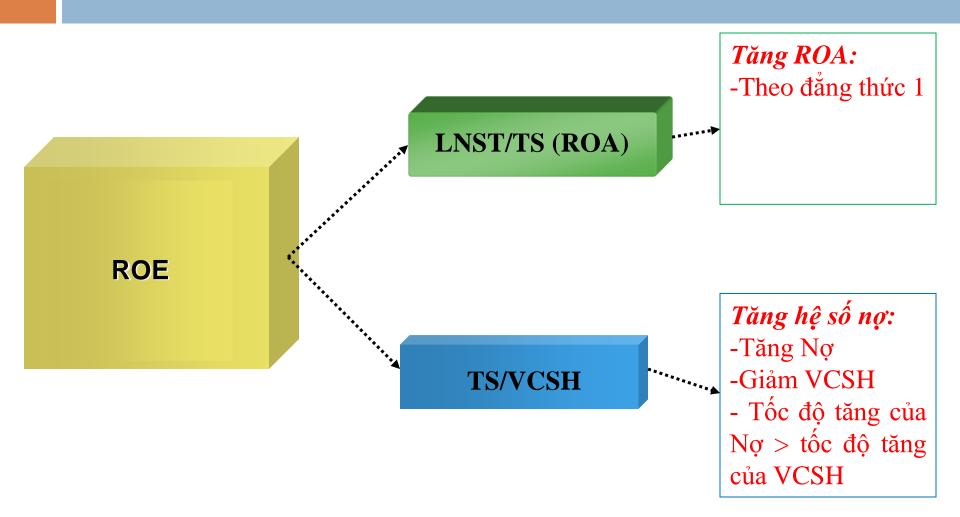
LỢI ÍCH CỔ ĐÔNG

- Chỉ Z-score do giáo sư Altman-ĐH tổng hợp New York xây dựng từ những nghiên cứu thực tế.
- Nếu chỉ số này > 2.99 thì DN được coi là không có rủi ro phá sản trong dài hạn (tài chính lành mạnh)
- Nếu chỉ số này > 1.81 và < 2.99 thì DN không có rủi ro trong ngắn hạn, tuy nhiên trong dài hạn thì chưa ổn
- Nếu chỉ số này < 1.81 thì DN có rủi ro phá sản và càng nhỏ thì rủi ro càng lớn

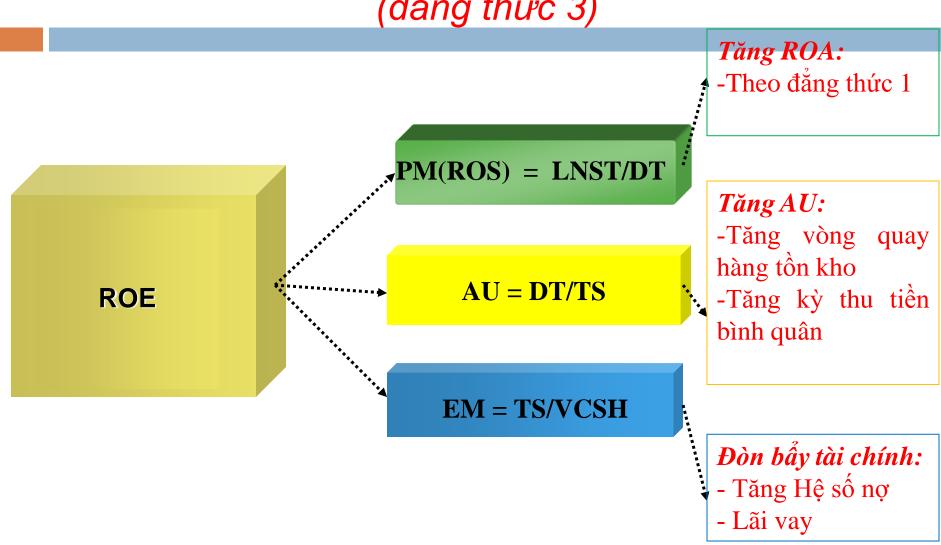
(đẳng thức 1)

(đẳng thức 2)

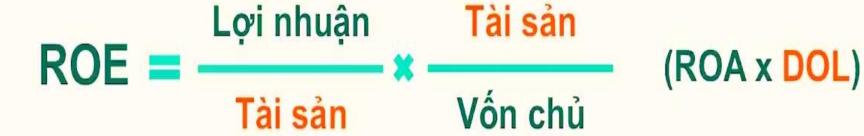

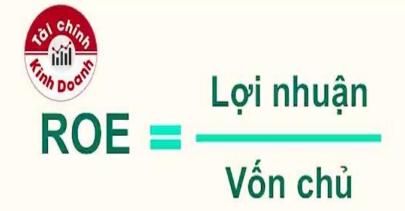
(đẳng thức 3)

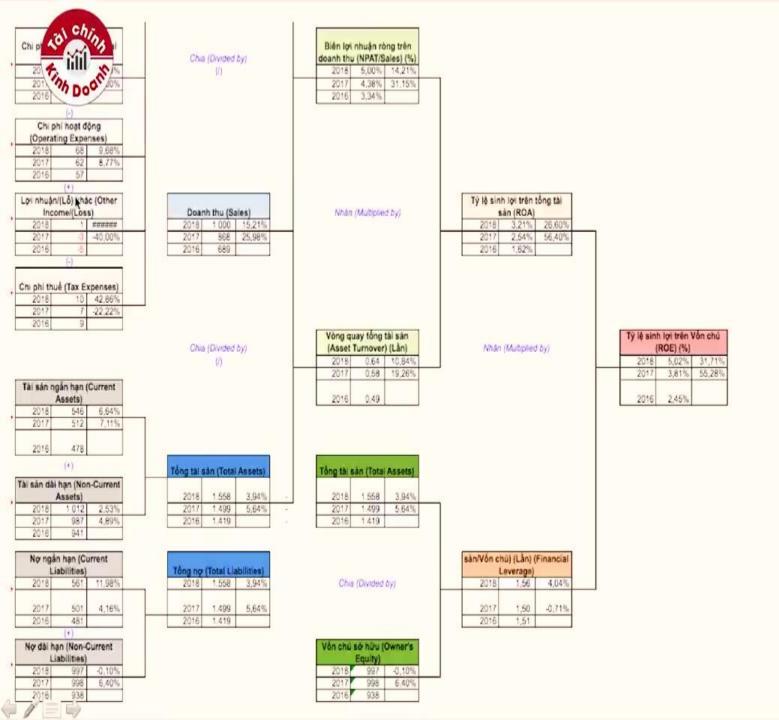

TOP 10 CHỈ TIÊU PHÂN TÍCH LỢI NHUẬN

1 ROE

2 ROA

3 DOL

4 Biên lợi nhuận ròng

PHÂN TÍCH DUPONT MỘT CÁCH TIẾP CẬN KHÁC VỀ PTTC

- Ví dụ minh họa
- Chỉ số ROI của Mc donald và TB ngành dịch vụ Fastfood tương ứng là 14.9% và 13.2%
- Theo chỉ số này, có thể thấy rằng Mcdonald có hiệu quả lợi nhuận trên tổng tài sản là cao hơn so với các doanh nghiệp trong ngành.
- Tuy nhiên, bản chất của sự việc không đơn giản như kết luận trên. Thực hiện chia nhỏ thành phần của ROI ta có thể nhận ra bản chất vấn đề

- ROI = EBIT/Tổng TS
- = EBIT/Doanh thu * Doanh thu/Tổng TS Thực tế, sau khi tính ROI theo 2 thành phần trên, chỉ số của Mcdonald lần lượt là 24.4% và 0.61 (lần).
- Trong khi đó, 2 thành phần trên của ROI trung bình ngành là 8% và 1.65 (lần)
- Điều này cho thấy, trong khi Mcdonald kiếm được 24.4% lợi nhuận trước thuế và lãi vay trên tổng doanh thu thì các DN khác trong ngành chỉ kiếm được 8% tương ứng.

- Tuy nhiên, các doanh nghiệp khác trong ngành đầu tư 1 đồng tài sản thì tạo ra 1.65 đồng doanh thu nhưng Mcdonald chỉ kiếm được 0.65 đồng doanh thu từ 1 đồng tài sản của mình.
- Như vậy, ROI của Mcdonald không hoàn toàn chỉ ra rằng, toàn bộ tài sản của Mcdonald tạo ra hiệu quả lợi nhuận cao hơn các DN khác trong ngành như bản thân chỉ số này phản ánh. Mà thực tế, Mcdonald sử dụng tài sản kém hiệu quả, có chăng, chỉ số này cao là do Mcdonald sử dụng hiệu quả chi phí nên EBIT/Doanh thu rất lớn.

 Tiếp tục câu chuyện, Mcdonald sử dụng tài sản kém hiệu quả thì đã rõ. Vấn đề là tài sản nào kém hiệu quả nhất ? TSLĐ hay TSCĐ, Hàng tồn kho hay Khoản phải thu ?

Chia nhỏ hơn nữa phương trình ROI ta có

ROI = EBIT/Tổng TS

Đến đây, câu chuyện dần sáng tỏ khi chỉ số Tổng doanh thu/TSCĐ (vòng quay TSCĐ) của Mcdonald chỉ là 0.74 còn các DN trong ngành là 2.0

 Nghĩa là, vòng quay TSCĐ của Mcdonald thấp hơn rất nhiều các DN trong ngành. Điều này có thực tế là do Mcdonald sử dụng TSCĐ kém hiệu quả không? Câu trả lời chỉ có khi xem xét chỉ tiêu cuối cùng trong phương trình Dupont.

Tiếp tục phân tích, trong khi các doanh nghiệp cùng ngành dịch vụ Fastfood chỉ tài trợ 62% tổng nguồn vốn cho TSCĐ thì Mcdonald dùng đến 83% nguồn vốn vào việc xây dựng hệ thống các cửa hàng hiện đại (TSCĐ). Theo góc nhìn của nhà phân tích, Mcdonald không hoàn toàn sử dụng kém hiệu quả tài sản của họ mà đơn giản chỉ bởi họ đã đầu tư quá lệch vào TSCĐ. Tất nhiên, quá nhiều hay quá ít theo góc nhìn của Mcdonald thì không thể rõ ràng. Bởi lẽ, liệu họ có thể thu được doanh thu lớn như vậy không nếu không có chuỗi nhà hàng nhiều như thế?

Kết thúc Bài giới thiệu